

„A magyar név megint szép lesz“

Kossuth Lajos! Van-e egyetlen uttalan falva a csonka országnak, amelynek népe ne emlegetné ma is megható áhitattal Kossuth nevét. Talán templomtorony sincs még sok kis zsellérfaluban, iskolát is elfelejtettek még építeni, de Kossuth emléke, Kossuth alakja mint eleven apostolé, ott él, ott jár minden magyar falu utcáján ma is. Milyen, kitörölhetetlenül, ahogy egyetlen név sem rajta kívül az ezeresztendő magyar történelemből.

Az egykoru feljegyzések megírják, hogy mikor a győzelmes márciusi szabadságeszmék visszaverésére fegyvert fogott a magyarság ellen a reakció, a magyar fajú nép seregestől tódult a nemzetörség soraiba és szorgalmasan végezte a katonai gyakorlatokat. Különösen a jobbágysorból felszabadított parasztság vonult lelkesen Kossuth zászlói alá. Az ifju szégyennek tartotta volna otthon maradni. Az apák és anyák maguk küldték gyermekeiket, a nővérek maguk ösztönözték fivéreiket, hogy fegyvert ragadjanak.

Valóságos csodát teremtett azon a nyáron Kossuth hívó szava. Mindenki tudta, hogy mit jelent a népnek a márciusi eszmék győzelme, hiszen akkor mondták ki, hogy a közterheket az ország minden lakosa különbség nélkül, aránylagosan fogja viselni. Nemcsak a jobbágy húzza tovább egyedül az adóigát. Tudták, hogy Kossuth megszüntette az urbért és az azt pótló szolgálatokat, adózásokat. Örökre megszüntette a robotot, a dézsmát és elhatározták, hogy a földes urakat az állam fogja a jobbágy-szolgáltatások elmaradásáért kártalanítani. Megszűnt az uri törvényhatóság, a papi tizedről a papság minden kárpótlás nélkül önként lemondott. Ezt is örökre eltörölték. Kimondva, hogy az ily módon károsodó

alsópapságról majd az állam fog gondoskodni.

És elrendelték hogy a jobbágysorból szabaduló parasztság gazdasági megerősítése céljára egy országos földhitelintézetet állítanak fel. Kidolgozzák az új községi rendszert és a községeket a közlekedési utak hálózatával, ezek jókarba-állításával bekapcsolják a gazdasági forgalomba. E célra mindjárt 10 millió forintnyi hitelt nyújtottak a közmunkaminiszternek.

Kossuth népe tudta, hogy miért folyik a szabadságharc. Nem a király ellen fogott fegyvert, nem forradalmat akart, csak megvédeni kivívott szabadságát. És hiába bukott el a honvédsereg, hiába bujdosott el Kossuth Lajos: a nép attól fogva csak Kossuth nevére esküdött, mert ösztönösen tudta, hogy ez a nép egyetlen jelent a magyarság megmaradásának, gazdasági és politikai függetlenségének biztosításával.

Évtizedek múlva, mikor a

nemzet közjogi követeléseit a kiegyezéssel sikerült biztosítani, ott kellett volna folytatni a magyar nép, a magyar parasztság gazdasági megszervezését és megerősítését, ahol Kossuthék, Széchenyiék kezdték. De a 70-es és 80-as évek gazdasági liberalizmusa idején ugyan ki törődött volna a jobbágysorból felszabadított magyar parasztság védelmével.

Igy történt, hogy a magyar földmivelő mindjobban elmaradt gazdasági versenyképességben, földje mindjobban eladósodott, miközben a kapitalizmus kiépítette a maga bevehetetlen fellegráit Magyarországon is. Ha a világháború átmeneti konjunkturája közbe nem jön, már régebben összeomlott volna a magyar mezőgazdaság. Így elodázódott 20 évvel a válság. De a ráncszakadt válság legmélyebb pontján ma is áhitattal emlegeti a magyar nép Kossuth nevét, ma is várja a felszabadítót, aki vissza tudja adni a népnek magához való önbizalmát, aki hitet tud önteni belé, aki el tudja hitetni vele, hogy

„A magyar név megint szép lesz, méltó régi nagy híréhez.“